

8 Μην Βιβλιοδρόμιο

Οι υπογραφές της χρονιάς

Οι κλασικοί συγγραφείς δίνουν το «παρών» με ανέκδοτα ή επετειακά κείμενα, οι δόκιμοι μυθιστοριογράφοι κάνουν τον **απολογισμό** της γενιάς τους αναζητώντας τα αίτια της σημερινής δυσανεξίας του μέσου Έλληνα, οι μπεσσελερίστριες **εστιάζουν** σε παλιούς και νέους έρωτες, οι δοκιμιογράφοι **ακονίζουν** την πένα τους και κάνουν υπονομευτικά σχόλια για την νεοελληνική πραγματικότητα

Οδυσσέας Ελύτης Ο νομπελίστας ποιητής

«Εγώ και η γενιά μου πασχίσαμε να βρούμε το αληθινό πρόσωπο της Ελλάδας. Αυτό ήταν αναγκαίο διότι μέχρι τότε σαν αληθινό της πρόσωπο εμφανιζόταν εκείνο που οι Ευρωπαίοι έβλεπαν σαν Ελλάδα.» Αυτό έλεγε σε συνέντευξή του ο Οδυσσέας Ελύτης το 1975. Τον Νοέμβριο συμπληρώθηκαν 100 χρόνια από την γέννησή του και με αυτήν την αφορμή ολόκληρο το 2011 έγιναν συνέδρια, συναυλίες, εκθέσεις και εκδόσεις για την επανεκτίμηση και την ανάδειξη του έργου και του μηνύματός του. Ενός μηνύματος που αποδεικνύεται με έναν καινούργιο τρόπο δραστικό για τις καινούργιες γενιές. Εκτός από το υποδειγματικό λεύκωμα «Ο ναυτίλος του αιώνα», τον τόμο «Συν τοις άλλοις» με τις συνεντεύξεις του, ή τις εκτιμήσεις των μελετητών του στο «Ο Ελύτης στην Ευρώπη», κυκλοφόρησε και το μυθιστόρημα «Ο ερωτευμένος Ελύτης» που φιλοδοξεί να ανα-

Διδώ Σωτηρίου Η επιστροφή

Η Διδώ Σωτηρίου πέθανε το 2004, σαράντα δύο χρόνια μετά την έκδοση του μυθιστορήματός της «Τα ματωμένα χώματα» που την έκανε διάσημη. Σήμερα όμως επιστρέφει στο προσκήνιο καθώς κυκλοφορούν τα «Παιδιά του Σπάρτακου»: το πολυπρόσωπο ανέκδοτο και ανολοκλήρωτο μυθιστόρημα που έγραφε από το 1961 έως το 1991 με θέμα την αντιστασιακή και συνδικαλιστική δράση αγωνιστών που, κι αν νικήθηκαν, ξέρουν πως «δεν πήγαν χαμένοι οι αγώνες μας». Αυτή είναι η καταληκτική φράση τούτου του έργου, το οποίο «συνομιλεί» με τα μυθιστορήματά της «Έντολή» (1976) και «Κατεδαφισόμεθα» (1982). Μάλιστα η πορεία των κεντρικών πρωταγωνιστών του παραπέμπει στην περιπέτεια της αδελφής της Έλλης Παππά με τον Νίκο Μπελογιάννη που εκτελέστηκε το 1951. Εμπνευσμένο από τις αριστερές θρακιώτισσες κρατούμενες των φυλακών Αβέρωφ, και την εξέγερση του θρακιώτη δούλου Σπάρτακου, το μυθιστόρημα διαδραματίζεται στο Σουφλί του Μεσοπολέμου και στην Αθήνα του '50, και γοητεύει τον αναγνώστη με την πινακοθήκη των χαρακτήρων του που βρίσκονται αντιμέτωποι με τον εαυτό τους. Η εισαγωγή της καθηγήτριας Έρως Σταυροπούλου είναι πολύτιμη καθώς το τοποθετεί στο ιστορικό και λογοτεχνικό του πλαίσιο.
ΔΙΔΩ ΣΩΤΗΡΙΟΥ, «ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΣΠΑΡΤΑΚΟΥ», ΚΕΛΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΦΩΝΕΣ ονόματα με απήχηση

Γράφουν Ρούλα Γεωργακοπούλου, Μανώλης Πημιλής, Μικέλα Χαριτουλάρη

Ανδρέας Εμπεirikός Ερωτικό αντίδοτο

Με το ανευλαβές και ριζοσπαστικό ερωτογράφημά του «Ο Μέγας Ανατολικός», ο υπερρεαλιστής ποιητής και ψυχαναλυτής Ανδρέας Εμπεirikός, θέλησε να προτείνει μια πολλαπλή τάξεως ουτοπία και το μοντέλο ενός ολοκληρωτικά απελευθερωμένου κόσμου. Το οκτάτομο αυτό μυθιστόρημά του, που παρακολουθεί το ηδονικό ταξίδι του ομώνυμου υπερωκεάνιου προς τον Νέο Κόσμο, πρωτοκυκλοφόρησε το 1990, δεκαπέντε χρόνια μετά τον θάνατό του, προκαλώντας τεράστια πολεμική γύρω από το ηθικό και το αισθητικό του βάρος. Σήμερα επανεκδίδεται συμπυκνωμένο σε έναν τόμο (Εκδ. Αγρα) που παρακολουθεί την όλη πλοκή του μυθιστορήματος, τις στελείωτες και τολμηρές λαγνουργίες που αποδίδονται με ωμή γλώσσα, ή τα διακειμενικά παιχνίδια του, αναδεικνύοντας τα εκλεκτότερα αποσπάσματά του. Αρχιτέκτονας αυτού του άθλου είναι ο καθηγητής φιλολογίας και συγγραφέας Γιώργης Γιατρομανωλάκης, επιμελητής και της πρωτότυπης εκδόχης του ο οποίος υπογράφει και μια ενδιαφέρουσα εισαγωγική μελέτη. Στο επίμετρο ένα ημερολογιακό κείμενο του Εμπεirikού που έγραφε το 1943 «ας αποδείξουμε στους καύνους οικονομολόγους, στους ομφαλοσκόπους ιδεαλιστές, και στους αρνητικούς επαναστάτες (...) ότι χωρίς την πλήρη και ελεύθερη άσκηση του έρωτα, ζωή πλήρης και πλήρεις άνθρωποι δεν υπάρχουν...».

ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΜΠΕIRIKΟΣ, «Ο ΜΕΓΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ - ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ» ΕΙΣ. ΓΙΩΡΓΗΣ ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ, ΑΓΡΑ

πλάσει την εποχή κατά την οποία εκκολλαπτόταν η ποιητική του συνείδηση και ευαισθησία, παίρνοντας ως αφορμή τις νεανικές του περιπέτειες, και πατώντας πάνω σε μια ενδελεχή έρευνα και έναν συνδυασμό ντοκουμέντων.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ, «Ο ΝΑΥΤΙΛΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΑ», ΙΚΑΡΟΣ
 ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ, «ΣΥΝ ΤΟΙΣ ΑΛΛΟΙΣ», ΥΨΙΛΟΝ
 «Ο ΕΛΥΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ», ΙΚΑΡΟΣ
 ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ, «Ο ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΣ ΕΛΥΤΗΣ», ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Στρατής Τσίρκας Ο κορυφαίος μυθιστοριογράφος

Έγραψε σύμφωνα με την κριτική το πλέον καθαρόαιμο, κοσμοπολίτικο, παρεμβατικό σε πολιτικό επίπεδο και μοντέρνο από λογοτεχνική άποψη, μεταπολεμικό μυθιστόρημα: την τριλογία «Ακυβέρνητες Πολιτείες», που είναι ταυτόχρονα και ένα συναρπαστικό ανάγνωσμα, ιδίως σήμερα που έχει φρεσκαριστεί τυπογραφικά και έχει εμπλουτιστεί με τις εξαιρετικές ιστορικό - πολιτικές σημειώσεις της Χρύσας Προκοπάκη. Ο Στρατής Τσίρκας ή Γιάννης Χατζηπαντράς, όπως ήταν το πραγματικό του όνομα, γεννιέται στο Κάιρο τριπν από 100 χρόνια και μοιραία επηρεάζεται από την καθαφική κληρονομιά («το καινούργιο θέλει πολλή αυτοσυγκέντρωση, θέλει καθαφισμό, σκάψιμο προς τα μέσα»). Η μυθιστορηματική τριλογία του «Λέσχη», «Αριάγνη» και «Νυχτερίδα» διαδραματίζεται στην Ιερουσαλήμ, το Κάιρο και την Αλεξάνδρεια αντίστοιχα, εστιάζοντας στη δεκαετία του '40, στο αριστερό κίνημα της Μέσης Ανατολής, στα παιχνίδια της διεθνούς διπλωματίας για την μεταπολεμική μοιρασιά των σφαιρών επιρροής, και στην πολεμική γύρω από την αποσταλινοποίηση του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, παραπέμποντας στην μεγάλη ευρωπαϊκή κουλτούρα. Ο Τσίρκας έγραψε μυθιστορήματα, διηγήματα αλλά και μελέτες όπως λ. χ. «Ο πολιτικός Καβάφης».

ΣΤΡΑΤΗΣ ΤΣΙΡΚΑΣ, «ΑΚΥΒΕΡΝΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ», ΚΕΛΡΟΣ

Μένης Κουμανταρέας Το πρώτο μυθιστόρημα

Η έκπληξη έρχεται φέτος από τον 80χρονο Μένη Κουμανταρέα. Ο συγγραφέας της μισής μας ζωής και βάλε, μετά τον γύρο του θριάμβου με την «Κυρία Κούλα», την «Βιοτεχνία Υαλικών», τον «Ωραίο λοχαγό», «Τα μηχανάκια», τα «Σεραφείμ και Χερουβεϊμ», τη «Φανέλα με το εννιά», τη «Συμμορία της άρπας» και τόσων άλλων, ανοίγει για μας τις πίσω του σελίδες και δίνει στη δημοσιότητα την πρώτη του λογοτεχνική απόπειρα που έμεινε μέχρι σήμερα ανέκδοτη. Ο Μένης Κουμανταρέας έγραψε τις «Αλεπούδες του Γκόσπορτ» σε ηλικία μόλις δεκαεπτά χρόνων επηρεασμένος από μια σύντομη παραμονή του στην Αγγλία. Στο μυθιστόρημα που ολοκληρώνει τη μέχρι τώρα σχέση μας με την εμβληματική πεζογραφία του, μια παρά εφήβων από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες ζουν την ερωτική τους αφύπνιση παράλληλα με τις πρώτες μεταπολεμικές ελπίδες της Ευρώπης.

ΜΕΝΗΣ ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ «ΟΙ ΑΛΕΠΟΥΔΕΣ ΤΟΥ ΓΚΟΣΠΟΡΤ», ΚΕΛΡΟΣ

Αλέξης Πανσέλλνος Η σύγκρουση των γενεών

Ηταν 39 χρόνων και εργαζόταν ως δικηγόρος όταν εμφανίστηκε στα γράμματα το 1982, με τη συλλογή διηγημάτων «Ιστορίες με σκύλους», οι οποίες αποκάλυπταν τις λειψές ανθρώπινες σχέσεις. Και σήμερα, ύστερα από πέντε μυθιστορήματα, δύο συλλογές διηγημάτων, μια συλλογή δοκιμίων και μια αυτοβιογραφική κατάσταση για τη λογοτεχνική του διαμόρφωση, ο Αλέξης Πανσέλλνος έχει καθιερωθεί ως συγγραφέας που καταγράφει τις αδυσώπητες συνθήκες της ελληνικής κοινωνίας, τις λεπτομέρειες της σύγχρονης πραγματικότητας και τα ηθικά και ψυχολογικά διλήμματα που θέτει η σημερινή εποχή. Στο καινούργιο του μυθιστόρημα «Σκοτεινές

επιγραφές» (Εκδ. Μεταίχμιο) ξεκινά από έναν θρήνο για τους έρωτες, τα όνειρα, τα νιάτα, τα ταλέντα που έχασε η γενιά του, και καταλήγει να τους αντιδιαστέλλει με τη γενιά των σημερινών εφήβων. Ο κεντρικός του ήρωας εκφράζει την ελληνική κοινωνία που βολεύτηκε σε μια επίπλαστη οικονομική άνεση και δεν τόλμησε να κάνει τις αποφασιστικές κινήσεις που θα διαμόρφωναν μια πορεία που να της ταιριάζει. «Το αίσθημα της απώλειας», σημειώνει ο Πανσέληνος, «είναι μια άσκηση αυτογνωσίας».

ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΝΣΕΛΗΝΟΣ, «ΣΚΟΤΕΙΝΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ», ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Τάκης Θεοδωρόπουλος Όταν ο Θεός είναι looser

Αρθρογράφος με μεγάλη απήχηση και λογοτέχνης με έντονη άποψη ο Τάκης Θεοδωρόπουλος δεν ήταν δυνατόν να μη δώσει στην κρίση την απάντηση που της αρμόζει. Στο νέο του μυθιστόρημα «Η επιδημία. Οι Θεοί ανάμεσά μας» (Εκδ. Πατάκης) καλεί έναν άγνωστο θεό να επιληφθεί της καταστάσεως. Έναν θεό μέτριο, κακομοίρη, looser και τρισάθλιο που δεν κατεβαίνει από τον Ολυμπο αλλά έρχεται από μια Υποσαχάρια Αφρικανική περιοχή όπου ζούσε εξόριστος για δημόσιες ατασθαλίες. Ο λαός δεν τον περιμένει με κεριά και τυμπανοκρουσίες γιατί απλούστατα καταφθάνει εδώ σαν ιδιώτης με σκοπό να συναντήσει ένα δικτυακό του φλερτ! Στο ίδιο πανηγύρι παρευρίσκονται και χαιρετίζουν τα

τρία κακά της μοίρας μας: κακοτεχνίες και αρπαχτές, δημόσια έργα και ευρωπαϊκό χρήμα σε μια χώρα, μακριά από μας, με ολυμπιακό παρελθόν και αβέβαιο μέλλον.

ΤΑΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, «Η ΕΠΙΔΗΜΙΑ. ΟΙ ΘΕΟΙ ΑΝΑΜΕΣΑ ΜΑΣ», ΠΑΤΑΚΗΣ

Σωτήρης Δημητρίου Ξεκαρδιστική μινιατούρα

Η συγγραφική του ευφυΐα και η αδιάκοπη εμπλοκή του σε μικρόκοσμοι που δεν τους πιάνει το μάτι σου γλίτωσαν το Σωτήρη Δημητρίου από την ασάλευτη ετικέτα του λογοτεχνικού φαινομένου. Από το πρώτο του αριστούργημα «Ν' ακούω καλά το όνομά σου» πέρασε στη περιοχή των ανομολόγητων παθών με τη συλλογή «Η φλέβα του λαιμού», άφησε το πειρωτικό ιδίωμα για μια δημιουργική μεικτή καθαρεύουσα που έχει τα αρχικά του και με διαρκείς επανεμφανίσεις έδωσε στα ελληνικά γράμματα ένα μυθιστόρημα αναφοράς «Τα οπωροφόρα της Αθήνας» που δεν έχει κλείσει ακόμη τους λογαριασμούς του με τη λογοτεχνική ανάλυση. Στη φειντή ξεκαρδιστική μινιατούρα «Η σιωπή του ξερόχορτου»

(Εκδ. Πατάκης) επιστρέφει στην ουτοπική του πρόταση για τη Δημοκρατία των Ασκοπων «πειράζοντας» την ανεμελιά της με πανάρχαιους ιούς όπως η κουλτούρα του φθόνου και η ακατανίκητη γοητεία του απαγορευμένου.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, «Η ΣΙΩΠΗ ΤΟΥ ΞΕΡΟΧΟΡΤΟΥ», ΠΑΤΑΚΗΣ

Γιώργος Συμπάρδης Κρατά τις γυναίκες στην τσίτα

Το 1987 δημοσίευσε τη νουβέλα «Μέντιουμ». Εντεκα χρόνια αργότερα εμφανίστηκε με το μυθιστόρημα «Ο άχρηστος Δημήτρης» και μετά μας ξέχασε για δεκατρία ολόκληρα χρόνια. Η σχέση του Γιώργου Συμπάρδη με την εκδοτική ρουτίνα μοιάζει πολύ με το κομμάτι του ήρωά του στο φειντό του μυθιστόρημα «Υπόσχεση γάμου» (Εκδ. Μεταίχμιο). Την ερωτεύεται αλλά δεν πέφτει

και στα πατώματα, την αραβωνιάζεται αλλά δεν φοράει το δαχτυλίδι της, την παντρεύεται και την ξεπαντρεύεται αναλόγως με τα κέφια του. Η ιστορία που εκτυλίσσεται στα νότια προάστια με μοιραίο άντρα έναν μυστήριο τύπο που κρατάει στην τσίτα τέσσερις γυναίκες, εξηγεί κάπως τον εν διαστάσει υμέναιό του με τις βιτρίνες των βιβλιοπωλείων. Κοντολογίς εμφανίζεται όποτε του κάνει όρεξη. Αφήνει επί τούτου ένα λογοτεχνικό διαμάντι και εξαφανίζεται. Σας προειδοποιώ, μην το περάσετε για μονόπετρο. Ο γάμος με τη διαρκή έκθεση σκοτώνει τον έρωτα για τη λογοτεχνία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΥΜΠΑΡΔΗΣ, «ΥΠΟΣΧΕΣΗ ΓΑΜΟΥ», ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Κοσμάς Χαρπαντίδης Οδηγός επιβίωσης στην κρίση

Μόνιμος κάτοικος Καβάλας ο Κοσμάς Χαρπαντίδης συνεχίζει να φρεσκάρει τα ελληνικά γράμματα με τον αέρα και τη μαγεία του τόπου του. Μαζί με τον Τσιαμπούση, τον Σφυρίδη, τον Σκαμπαρδώνη, τον Καλούτσα και άλλους βορειοελαδίτες πεζογράφους ανήκει στην άτυπη πλην δυναμική ομάδα που τορπίλισε την εκδοτική Αθήνα. Οι συλλογές του έχουν εντοπιότητα, διάλογο με την ιστορία και το λεγόμενο κοινωνικό περιθώριο ενώ η υπερβατική γλώσσα του απαιτεί από τον αναγνώστη τόσα όσα του δίνει, δηλαδή τα πάντα. Η τελευταία συλλογή του «Κρυφές αντοχές» (Εκδ. Μεταίχμιο) είναι ένας ιδιότυπος οδηγός επιβίωσης για την εποχή της πιο βαθιάς οικονομικής

και κοινωνικής κρίσης. Πού θα μετατεθεί το σύνορο μεταξύ ημών και των άλλων; Τι σημασία έχει να είσαι ωφέλιμος και «πλούσιος» στον καιρό της απόλυτης πενίας;

ΚΟΣΜΑΣ ΧΑΡΠΑΝΤΙΔΗΣ, «ΚΡΥΦΕΣ ΑΝΤΟΧΕΣ», ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Γιάννης Βαρβέρης Κριτικός και ποιητής παραδοξολόγος

Ο πρώιμος θάνατός του φέτος τον Μάιο συγκλόνισε τον λογοτεχνικό και θεατρικό κόσμο και έδωσε την ευκαιρία στο λεγόμενο πλατύ κοινό να ενδιαφερθεί για το σκοτεινό ποιητικό του σύμπαν. Δεν ξέρω αν ο Γιάννης Βαρβέρης απολαμβάνει από εκεί που βρίσκεται την τόσο μεταθανάτια συνάφεια. Αιχμηρός, παραδοξολόγος, έξω καρδιά αλλά και θεόκλειστος σαν χαρακτήρας, κινήθηκε σε πολλές περιοχές της τέχνης, με ιδιαίτερη εμμονή στη θεατρική κριτική, τη μετάφραση και βέβαια την ποίηση. Μάχιμος μέχρι το τέλος παρα τα χρόνια προβλήματα υγείας, ο εστέτ του λόγου αλλά και λάτρης του караμπινάτου λαϊκού πάγκου άφησε πίσω του την ποιητική συλλογή

«Βαθέος γήρατος» (Εκδ. Κέδρος) σαν τελευταίο χαιρετισμό σε όσους αγάπησαν το έργο του και επωφελήθηκαν από αυτό. Τον ευχαριστούμε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΕΡΗΣ, «ΒΑΘΕΟΣ ΓΗΡΑΤΟΣ», ΚΕΔΡΟΣ

Νίκος Παναγιωτόπουλος Οι «μετά το Πολυτεχνείο»

Πεννιτάρης σήμερα, επιτυχημένος ως πεζογράφος («Το γονίδιο της αμφιβολίας», «Αγιογραφία», κ. ά.) και συστηματικός σεναριογράφος («Οι απόντες» του Ν. Γραμματικού «Ωρες κοινής ψυχίας» της Κ. Ευαγγελάκου κ. ά.), ο Νίκος Παναγιωτόπουλος έγραψε ένα μυθιστόρημα για τη

γενιά του που αναπτύσσεται σαν αστυνομική ιστορία και διαβάζεται σαν αλληγορία για την τριακονταετία της ευημερίας 1979-2009. Τα «Παιδιά του Καΐν» (Εκδ. Μεταίχμιο) παραπέμπουν στη γενιά που διαδέχθηκε την «ηρωική» γενιά του Πολυτεχνείου, σταδιοδρομώντας και πλουτίζοντας την εποχή της «Αλλαγής» και του «Εκσυγχρονισμού». Ο Παναγιωτόπουλος δεν ενδιαφέρεται όμως για την πολιτική όσο για τη νοστροπία που διαμορφώθηκε εκείνη την

εποχή. Κι όπως λέει, θέλησε να σχολιάσει «το έλλειμμα στην κοινωνική συνείδηση, στις ηθικές αρχές, στην αιδώ, στην αισθητική κ. ο. κ. το οποίο διογκώθηκε το '90». Τα μορφωμένα, φτασμένα και μπερδεμένα σήμερα «παιδιά του Καΐν» συνέβαλαν σ' αυτήν την κατάσταση και δεν κατάφεραν να αφομοιώσουν τους Αβελ που είχαν διαφορετικά κριτήρια για την επιτυχία και για το νόημα της ζωής. Πώς όμως είναι δυνατόν να εγκαταλείψει κανείς τόσο εύκολα τα όνειρά του;

ΝΙΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, «ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΚΑΪΝ», ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Μιχάλης Μοδινός Στον ωκεανό της απληστίας

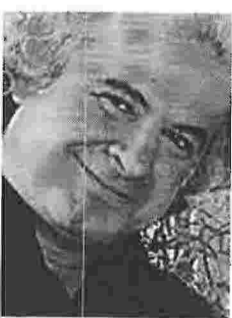
Περιβαλλοντολόγος, γεωγράφος και μηχανικός, ιδρυτής και εκδότης της «Νέας Οικολογίας», κοσμογυρισμένος ερευνητής διεθνών οργανισμών, ο Μιχάλης Μοδινός τα τελευταία χρόνια έχει ξαναοικτεί στη μεγάλη θάλασσα της λογοτεχνίας και ομολογουμένως αρμενίζει περίφημα. Τα βιβλία του «Χρυσή Ακτή», 2005, «Ο Μεγάλος Αμπά», 2007 και «Επιστροφή», 2009 αγαπήθηκαν από το κοινό και την κριτική. Η «Σχεδία» Εκδ. Καστανιώτη, μυθιστόρημα του 2011 κάνει ένα επικίνδυνο ταξίδι στις ξέρες του Διαφωτισμού με πλεούμενο τον πασιγνώστο πίνακα του Τεοντόρ Ζερικό. Το πλήρωμα και οι επιβάτες της φρεγάτας «Μέδουσα» λίγο μετά τη λήξη των ναπολεόντειων πολέμων, θα φουντάρουν στον ωκεανό της απληστίας παρασύροντας στον πάτο τους υψηλόφρονες στόχους της νέας Ευρώπης.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΟΔΙΝΟΣ, «ΣΧΕΔΙΑ», ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ

Νίκος Κουνενής Σάπια πολιτική

Ο Νίκος Κουνενής ακολουθεί τα ίχνη μιας σημαντικής παράδοσης του 19ου αιώνα, της σάπρας, που όμως στην εποχή μας δεν είχε συνεχιστές. Συγγραφείς όπως ο Ροϊδής ή και ο Λαοκαράτος δεν υπάρχουν στις μέρες μας και ο

Κουνενής, που έχει το χάρισμα της σάπρας, αγαθό εν ανεπάρκεια στη σημερινή μας λογοτεχνία, αποφάσισε να αφοσιωθεί στον δύσκολο αυτό - και ως τώρα μοναχικό - δρόμο. Εκπαιδευτικός στο επάγγελμα, άρχισε να δημοσιεύει μετά τα 45 και η κριτική αμέσως τον πρόσεξε. Σαπρίζει τα πάντα: από την τηλεόραση και τις τηλεπερσόνες («Ο μύθος του Ηρακλή Σπίλου») μέχρι την Εκκλησία («Ω του θαύματος!»), τα ψευδοθαύματα και την υποκρισία της, που κρύβει όχι και τόσο επιμελώς τάσεις φιλοχρηματίας.

Στο έκτο του βιβλίου, με τίτλο «Περί δημοκρατίας», κάνει μια «σάπια πθών και θεσμών», θέλοντας να αναδείξει το πόσο ψευδεπίγραφη, κατά τη γνώμη τη δική του αλλά και αρκετών άλλων, είναι η δημοκρατία των καιρών μας. Στο στόχαστρό του μπαίνουν ιδίως τα εκλογικά συστήματα που θεωρούν κάποιες ψήφους πιο ίσες από τις άλλες, έχοντας «ειδικούς συντελεστές βαρύτητας».

ΝΙΚΟΣ ΚΟΥΝΕΝΗΣ, «ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ», ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

10 Νσυν Βιβλιοδρόμιο **Οι υπογραφές της χρονιάς**

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΦΩΝΕΣ ονόματα με απήχηση

Ζυράννα Ζατέλη

Ένα gothic σύμπαν

Το 1984 τάραξε τα νερά με τη συλλογή διηγημάτων «Η περσινή αρραβωνιαστική». Το πρώτο της μυθιστόρημα «Και με το φως του λύκου επανέρχονται» ξεκαθάρισε το λογοτεχνικό της στίγμα και με τα δύο πρώτα μέρη της τριλογίας «Με το παράξενο όνομα Ραμάνθις Ερέβους» άφησε ανοιχτούς λογαριασμούς με το κοινό της. Το gothic σύμπαν της Ζυράννας Ζατέλη όμως δεν λατρεύεται μόνον στην Ελλάδα όπου έχει τιμηθεί με όλα σχεδόν τα λογοτεχνικά βραβεία. Τα βιβλία της κάνουν αξιόλογη καριέρα στη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, την Ολλανδία, τη Σερβία και τη Λιθουανία. Οι ιστορίες που απαρτίζουν την «Ηδονή στον κρόταφο» (Εκδ. Καστανιώτης) είναι

μία ακόμη συναρπαστική παρέλαση λαλίστατων φαντασμάτων, σκοτεινών αλλά και οικείων στους φανατικούς του ζατελικού κόσμου.

ΖΥΡΑΝΝΑ ΖΑΤΕΛΗ, «ΗΔΟΝΗ ΣΤΟΝ ΚΡΟΤΑΦΟ», ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ

Ιωάννα Καρυστιάνη

Επικεντρωμένη στην επαρχία

Οι χρονιές μέρες των Χριστουγέννων, που δεν μπορούν πια να είναι γκλαμουράτες, καθώς αντανακλούν το βαρύ κλίμα της κρίσης, γίνονται ο συνδυασμός κρίκος στα εννεά καινούργια διηγήματα της Ιωάννας Καρυστιάνη που κάνει ένα σκληρό σχόλιο στην επικαιρότητα χωρίς να χρησιμοποιεί τη γλώσσα της πολιτικής καταγγελίας. Ο «Καιρός σκεπτικός» (Εκδ. Καστανιώτης) είναι το έβδομο βιβλίο της 59χρονης σήμερα συγγραφέως που ξεκίνησε την επαγγελματική καριέρα της ως γελοιογράφος και μπήκε στα γράμματα το 1995 με τους μονολόγους της «Κυρίας Κατάκη» (εκδ. Καστανιώτης). Στις φετινές ιστορίες της η Καρυστιάνη εστιάζει στις ανθρώπινες μονάδες που

συναρπάζουν τη γενιά της Μεταπολίτευσης, διυλίζοντας την καθημερινότητά τους. Αυτήν που περιφρονούν οι σημερινοί πολιτικοί όταν εξαγγέλλουν τα μέτρα λιτότητας. Επικεντρωμένη στην επαρχία, παρακολουθεί τους ανθρώπους της Βιοπάλης (και λίγο τους βολεμένους κουλτουριάρηδες που υποτίθεται πως τους νοιάζουνται). Φωτίζει την αλήθεια της ζωής τους που την άφησαν να αδειάσει από ανθρώπινη ζεστασιά, καθώς κυνηγούσαν το ιδιωτικό τους όραμα ολοκλήρωσης αλλά ανιχνεύει και τις προσπάθειές τους να ξεμουχλιάσουν την καρδιά τους.

ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΡΥΣΤΙΑΝΗ, «ΚΑΙΡΟΣ ΣΚΕΠΤΙΚΟΣ», ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ

Ερση Σωτηροπούλου

Όλα είναι ζωή. Κι αυτά κι εκείνα

Από την εποχή που ταρακούνησε τη σεμνοτυφία της ελληνικής πεζογραφίας με τη «Φάρσα» μέχρι σήμερα η Ερση Σωτηροπούλου αναθρέφει ένα δικό της αναγνωστικό κοινό με συνέπεια και συνέχεια στην ίδια πάντα σκοτεινή πλευρά της ζωής: στην ποιητική διαχείριση των θεατών και αθέατων συμπτώσεων που την απαρτίζουν. Αυτή τη χρονιά τα διηγήματά της προτείνουν το εξωφρενικό «Να νιώθεις μπλε, να ντύνεται κόκκινα» (Εκδ. Πατάκη) αποκρυσταλώνοντας το στυλ της και τελειοποιώντας την παγίδα που χρόνια τώρα σπίνει στους αναγνώστες της. Ανθρωποι με θολό περίγραμμα, πλοκή που κάνει του κεφαλιού της, ερασιτέες εργαστηρίου, ποιήτριες της συμφοράς, δράματα που μοιάζουν με κωμωδίες και κωμωδίες που είναι σκέτο δράμα. Όλα είναι ζωή. Κι αυτά κι εκείνα.

ΕΡΣΗ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ, «ΝΑ ΝΙΩΘΕΙΣ ΜΠΛΕ, ΝΑ ΝΤΥΝΕΣΑΙ ΚΟΚΚΙΝΑ», ΠΑΤΑΚΗ

Σώτη Τριανταφύλλου

Το χρονικό μιας νιότης στην Αθήνα

Η Σώτη Τριανταφύλλου μπήκε σαν σίφουνας στον κόσμο του μυθιστορήματος με το «Σάββατο βράδυ στην άκρη της πόλης», με την ευθύτητα, την επαναστατικότητα της, τις σπουδές στη Γαλλία και τις ΗΠΑ και την πολυγλωσσία της, με τον επαγγελματισμό της. Τα μυθιστορήματά της μετακινούνται εύκολα από την Αθήνα σε μια επαρχία της βαθιάς Αμερικής, κινούνται με άνεση στις πολιτείες του κόσμου, όπως και η ίδια μοιράζει σήμερα τον χρόνο της στο τρίγωνο Αθήνα - Παρίσι - Νέα Υόρκη. Γράφει πολύ, κάνει μεταφράσεις, προλόγους, γράφει εκτός από μυθιστορήματα και δοκίμια, και διατηρεί, παρά τα χρόνια και την αλλαγή των εποχών, την ίδια φρεσκάδα και τον δυναμισμό που την έκαναν να αποκτήσει φανατικούς φίλους, που κατακλύζουν τις αίθουσες όπου παρουσιάζει τα βιβλία της. Μεγαλωμένη σε οικογένεια κομμουνιστών αλλά με παραδοσιακά ήθη, επιστρέφει τελευταία στα χρόνια της πρώτης νιότης, προσπαθώντας να καταγράψει τις συγκρούσεις, οικογενειακές και πολιτικές, μιας δεκαετίας - του '70 - που τη σημάδεψε. Το νέο της βιβλίο, «Για την αγάπη της γεωμετρίας», είναι ακριβώς αυτό: «το χρονικό μιας νιότης στην Αθήνα, μέσα στη στενοκεφαλιά, την προκατάληψη, τον φανατισμό, την καθαρή βλακεία...».

ΣΩΤΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, «ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ», ΠΑΤΑΚΗΣ

Αθηνά Κακούρη

Ζωή χωρίς υπολογιστές

Δημοσίευσε το πρώτο της αστυνομικό διήγημα στα 31 της το 1959 και το 1974 κυκλοφόρησε το πρώτο της αστυνομικό μυθιστόρημα «Κυνηγός φαντασμάτων». Έγινε γνωστή στο ευρύτερο κοινό από τις αστυνομικές ιστορίες που δημοσίευσε στον «Ταχυδρόμο» αλλά εδώ και μια δεκαετία έχει στραφεί στο ιστορικό μυθιστόρημα εστιάζοντας το ενδιαφέρον της στην Πάτρα. Το καινούργιο της μυθιστόρημα «Πασαδόροι και βαστάζοι» είναι σπονδυλωτό και διερευνά την αλλοτρίωση του νέου ανθρώπου, του εξαρτημένου από την τεχνολογία. Πρωταγωνιστεί μια ετερόκλητη παρέα που υιοθετεί ξεχασμένες ή παράξενες συμπεριφορές και συνήθειες όταν έπειτα από μια πολυήμερη απεργία κόβεται το ρεύμα.

ΑΘΗΝΑ ΚΑΚΟΥΡΗ «ΠΑΣΑΔΟΡΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΤΑΖΟΙ», ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ

Ευγενία Φακίνου

Διάλογος με τους Λατινοαμερικάνους

Είναι αξιοθαύμαστο πώς καταφέρνει η Ευγενία Φακίνου να συγκρατεί το λεγόμενο γυναικείο αναγνωστικό κοινό από την έλξη του Ζαλόγγου με τα συναισθηματολογικά μπεςτ σέλερ. Και μόνον γι' αυτό αποτελεί μια κατηγορία από μόνη της. Είναι αλήθεια ότι με την «Τυφλόμυγα» και το «Εβδομο ρούχο» ακύρωσε τα επικειρήματα όσων κοίταζαν με μισό μάτι τη γυναικεία γραφή και έδωσε κύρος στην ίδια υπόθεση καταθέτοντας τακτικά κι από ένα καινούργιο μυθιστόρημα. Στο φετινό της λογοτεχνικό πείραμα «Το τραίνο των νεφών» (Εκδ. Καστανιώτης) συνομιλεί με σαράντα βιβλία δεκαέξι λατινοαμερικάνων συγγραφέων μεταφέροντας τον μαγικό ρεαλισμό τους στο ξερικό ελληνικό πεζογραφικό τοπίο.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΦΑΚΙΝΟΥ, «ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ ΤΩΝ ΝΕΦΩΝ», ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ

Μάρα Μείμαριδη

Μάγισσες φέρτε βότανα από την Τροία

Οι «Μάγισσες της Σμύρνης» διαβάστηκε από τη μισή Ελλάδα. Πούλησαν περίπου 350.000 αντίτυπα. Η συγγραφέας του βιβλίου, η Μάρα Μείμαριδη, πέτυχε διάνο με έναν συνδυασμό μαγειρίας και «χαμένων πατρίδων» που έκανε τους βιβλιοπώλες να παραμιλούν. Εκτοτε, δεν έμεινε άπραγη. Κάποιος που τελείωσε Φιλοσοφική, γράφτηκε σε σχολή Ξεναγών, έκανε μεταπτυχιακό Αρχαιολογίας στη Σορβόνη και μετά έκατσε ξανά στα φοιτητικά έδρανα για να σπουδάσει Αστροφυσική και Κοσμολογία, δύσκολα κάθεται στα αυγά του. Κάπως αναπάντεχα, άνοιξε γραφείο ως «σύμβουλος σχέσεων» και πωλούσε και προϊόνα όπως βότανα, φίλτρα μαγισσών, βγαλμένα από το βιβλίο. Το κατάστημα λέγεται, μάλιστα,

«Μάγισσες της Σμύρνης Shop». Σήμερα, σχεδόν δέκα χρόνια μετά τις «Μάγισσες», η Μάρα Μείμαριδη κυκλοφορεί νέο μυθιστόρημα, που τη φέρνει πιο κοντά στα πρώτα της ενδιαφέροντα, όταν δούλεψε σε ανασκαφές. Τώρα, έπλασε με τη φαντασία της την αναγέννηση της Ντάστρα, θεάς της αρχαίας Τροίας, που ήθελε να ξαναζήσει το χαμένο έρωτά της. Ξαναγεννιέται ως βρέφος με χρυσά μαλλιά και βιολετιά μάτια, μέσα από τα οποία, η συγγραφέας αφηγείται την ιστορία της Τρωάδος μια ιστορία τριών χιλιάδων χρόνων.

ΜΑΡΑ ΜΕΙΜΑΡΙΔΗ, «ΝΤΑΣΤΡΑ», ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ

Λένα Μαντά

Πλέκει, κεντάει, μαγειρεύει, γράφει

Τα μυθιστορήματά της, οκτώ τον αριθμό, έχουν αιχμαλωτίσει χιλιάδες γυναίκες - έχει στο ενεργητικό της πάνω από 850.000 πουλημένα αντίτυπα. Επαγγελματίας όσο δεν παίρνει, η Λένα Μαντά γράφει κάθε πρωί περίπου ένα εξάωρο. Σπίνεται μπροστά στον υπολογιστή με διπλό καφέ και τσιγάρα. Και με ένα κομπολόι που τη βοηθά να σκέφτεται. Και με ένα τραγούδι στο οποίο «κολλάει» για κάποιον καιρό... Το συνδέει, βλέπετε, με το μυθιστόρημα που γράφει. Μ' αυτά και μ' εκείνα παραμένει πιστή στο καθιερωμένο πλέον ραντεβού της με τις αναγνώστριες, κάθε Μάιο. Η πιο μεγάλη της επιτυχία είναι ως τώρα το «Σπίτι δίπλα στο ποτάμι» (Εκδ. Ψυχογιός) που έχει ξεπεράσει τα 200.000 αντίτυπα. Το πιο πρόσφα-

το είναι το «Τελευταίο χειροκρότημα». Στον ελεύθερο χρόνο της, της αρέσει ο ρόλος της παραδοσιακής νοικοκυράς. Πλέκει, κεντάει, μαγειρεύει, φτιάχνει γλυκά. Έχει δύο παιδιά που έχουν ενηλικιωθεί, έχει και τον Γιώργο, τον σύζυγό της, που διαβάζει πρώτος ό,τι εκείνη γράφει.

ΛΕΝΑ ΜΑΝΤΑ, «ΧΩΡΙΣ ΧΕΙΡΟΚΡΟΤΗΜΑ», ΨΥΧΟΓΙΟΣ

12η συν Βιβλιοδρόμιο

Οι υπογραφές της χρονιάς

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΦΩΝΕΣ ονόματα με απήχηση

Μίμης Ανδρουλάκης

Πολιτική και αυτοβιογραφία

Ούτε ένα, ούτε δυο, ούτε τρία. Δεκαεπτά βιβλία έχει στο ενεργητικό του ο Μίμης Ανδρουλάκης από το 1979, τότε που δημοσίευσε τα πρώτα πολιτικά του δοκίμια. Στη λογοτεχνία έφτασε γρήγορα και τα τελευταία πολλά χρόνια εγκαταστάθηκε εκεί εκδίδοντας μυθιστορήματα στα οποία ο ερωτισμός δένει με το πολιτικό σασπένς. Το κοινό επιβραβεύει κάθε συγγραφική του απόπειρα, αρχής γενομένης από το «γυναικείο αντιμυθιστόρημα» του 1999, το πασίγνωστο «Μν» το οποίο αξιώθηκε δώξεις από συντηρητικούς και εκκλησιαστικούς κύκλους. Στο φετινό του βιβλίο «Έτσι κάνουν όλες» (Εκδ. Καστανιώτη) ακάβει ακόμη βαθύτερα στην περιοχή της

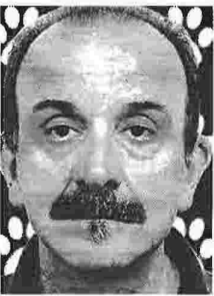
λίμπιντο με ιστορίες που έχουν πολιτικό χαρακτήρα και αυτοβιογραφικό υπόβαθρο. Βοηθός του σ' αυτό το εγχείρημα ένας σύγχρονος Νοστράδαμος, καθηγητής οικονομικών προγνώσεων.

ΜΙΜΗΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ, «ΕΤΣΙ ΚΑΝΟΥΝ ΟΛΕΣ», ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ

Νίκος Πλατίν

Λεξικά σαν μυθιστορήματα

Τα βιβλία του έχουν απρόβλεπτη θεματογραφία και κερκτικό χιούμορ και ο ίδιος ως συγγραφέας είναι (κατά τον Παπαγιώργη) μια διασταύρωση Πετρόπουλου, Πεντζίκη και Γενναδίου. Με σπουδές αρχιτεκτονικής και επιτυχημένη καριέρα διαφημιστή στο ενεργητικό του, ο Νίκος Πλατίν είναι ο δημιουργός των πιο απολαυστικών λεξικών: του παιγνιώδους και πιπεράτου «Ουαλικού λεξικού του σεξ», του «Γατικού λεξικού», του «Μπαχαρικού λεξικού», του «Μαύρου λεξικού» κ. ά. Πρόκειται για εγκόλπια τα οποία πίσω από την λεξικιστική βιτρίνα τους συνιστούν αποσπασματικές μεν, ευρύτατες δε κοινωνιολογικές, λαογραφικές, ιστορικές, θρησκευτικές, γλωσσολογικές, μελέτες που διαβάζονται σαν συλλογές ακαριαίων ιστοριών και σχολιάζουν τα καλά και τα στραβά μας. Τώρα λοιπόν που πάτησε τα 60, διάλεξε ως θέμα του το απόλυτο ταμπού: τον θάνατο που έρχεται «αργά ή γρήγορα», αφού «η ζωή δεν δίνεται σε κανέναν ως ιδιοκτησία – δίνεται για προσωπική χρήση». Η εποχή είναι ερεβώδης και το θέμα μαύρο αλλά το βιβλίο είναι τρυφερό, δεν παίζει με το δράμα της ζωής, αλλά αντίθετα συγκινεί, παρηγορεί, απελευθερώνει, στηρίζει, ανακουφίζει, ταρακουνά τον αναγνώστη και διασκεδάζει τους μύχιους φόβους του.

ΝΙΚΟΣ Α. ΠΛΑΤΙΝ, «PRESTO O TARDI - TO ΛΕΞΙΚΑΚΙ ΠΟΥ... ΠΑΙΖΕΙ ΜΕ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ», ΝΕΦΕΛΗ

Τάσος Φαληρέας

Απενοχοποίηση του λαϊκού τραγουδιού

Ο Τάσος Φαληρέας τυπικά ήταν μουσικός παραγωγός που ξεκίνησε απ' τη Lyra και εργάστηκε σε Columbia, CBS και σε άλλες εταιρείες με μεγάλες επιτυχίες. Επίσης, τυπικά μαζί με τον αδελφό του Γρηγόρη και τον Πέτρο Μοροζίνη ήταν ιδιοκτήτης του ιστορικού δισκάδικου - εντευκτήριου «Ρορ 11» του Κολωνακίου που εκόμισε δίσκους πρωτοποριακών μουσικών ρευμάτων – σε εποχές που η Αθήνα ακόμη δεν είχε μυηθεί σε έννοιες όπως rock, roll, soul, blues κ.α. Ο Τάσος Φαληρέας όμως ουσιαστικά ήταν κάτι παραπάνω: Ήταν ένας γκουρού – έννοια που ο ίδιος μισούσε – με οξυδερκείς παρατηρήσεις, σκέψεις και ιδέες και εμπλοκή με δεκάδες ετερόκλητα αλλά τελικά ενιαία

πράγματα (απ' την συμμετοχή του στην έκδοση του περιοδικού «Πάλι» με Κουτρομπουσία, Πουλικάκο, Δενέγρη, Βαλαωρίτη) μέχρι την απενοχοποίηση του λαϊκού τραγουδιού και την αρθρογραφία του σε δεκάδες περιοδικά. Ο Μανόλης Σαββίδης επέλεξε, απάνθισε, φρόντισε τα δημοσιογραφικά και λογοτεχνικά κείμενα του Φαληρέα. Που συνοψίζουν και πολλά στοιχεία για τα μεταπολιτευτικά γεγονότα σε μουσική και κοινωνία.

ΤΑΣΟΣ ΦΑΛΗΡΕΑΣ, «ΧΑΡΙΣΤΙΚΗ ΒΟΛΗ», ΙΣΤΟΣ

Χρίστος Ζαφείρης

Στο Πολυτεχνείο της Θεσσαλονίκης

Ο γνωστός δημοσιογράφος Χρίστος Ζαφείρης, ακτινογραφεί τη Θεσσαλονίκη του '70 και μας προσφέρει την προσωπική του μαρτυρία για την (χουντική) τετραετία 1971-1974. Εχοντας ζήσει τα γεγονότα της περιόδου, ως ενεργό μέλος του φοιτητικού κινήματος αλλά και ως επαγγελματίας δημοσιογράφος – υπήρξε υπεύθυνος της σπουδαστικής σελίδας της εφημερίδας «Θεσσαλονίκη» και συντάκτης μυστικών ανταποκρίσεων που δημοσιεύονταν στο εξωτερικό – ο Ζαφείρης επιχειρεί μια συνολική, σχεδόν φωτογραφική, αποτύπωση των δύσκολων εκείνων χρόνων. Το βιβλίο εστιάζει κυρίως στον φοιτητικό αγώνα στη Θεσσαλονίκη και την εξέγερση του

Πολυτεχνείου της ενώ παράλληλα αναδεικνύει τις νέες μορφές αντίστασης κατά του καθεστώτος, που είχαν αρχίσει να εκδηλώνονται εκείνη την περίοδο στην πόλη και είχαν ως σημείο αναφοράς την πολιτισμική δράση της νεολαίας. Αναγνωρίζοντας όμως, ότι η «γενιά του πολυτεχνείου» στην πραγματικότητα είναι τουλάχιστον δύο γενιές – των αντιστασιακών από τη μία και των χαφιέδων από την άλλη – ο Ζαφείρης δίνει το λόγο και στον αντίπαλο χώρο, καταγράφοντας εκτός από υποστηρικτές και συνεργάτες της χούντας, την περιρρέουσα ατμόσφαιρα παθητικής ευδαιμονίας και αδιαφορίας που επικρατούσε τότε στη Θεσσαλονίκη, μια πόλη όπου «ο κόσμος συμπεριφερόταν περίεργα, σαν να μην υπήρχε δικτατορία».

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΑΦΕΙΡΗΣ, «ΑΝΤΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΟΝΤΕΣ» 1971 - 1974 Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΧΟΥΝΤΑΣ ΚΑΙ Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΤΗΣ», ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

Γιώργος Γιαννουλόπουλος

Ξαναδιαβάζοντας τον Σεφέρη

Ο νομπελίστας ποιητής μπαίνει στο μικροσκόπιο του συγγραφέα που και κατά το παρελθόν έχει δώσει αιρετικό δείγμα γραφής με το «Διαβάζοντας τον Μακρυγιάννη» (εκδ. Πόλις, 2003), όπου ο στρατηγός της Επανάστασης αναλύεται σαν μύθος του Βλαχογιάννη. Εδώ ο Γιαννουλόπουλος επιχειρεί μια δεύτερη ανάγνωση στις «Δοκιμές». Ενώ αποδέχεται

την ποίηση του Σεφέρη ως υποδειγματικά μοντερνιστική, απορρίπτει τα κριτικά κείμενα, συγκρίνοντάς τα με τα αντίστοιχα των Ελισσι και Πάουντ. Παρά τις προφανείς ομοιότητες, ισχυρίζεται ο συγγραφέας, ο Σεφέρης κατασκεύασε το δικό του αισθητικό μείγμα, που καταλήγει ελλιποβαρές όταν ανεβαίνει στη ζυγαριά. Αρκεί το παράδειγμα της «φυσικής γλώσσας του λαού», την οποία υπερασπιζόταν, την ίδια στιγμή που οι μοντερνιστές ευνοούσαν τη φορμαλιστική γραφή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ, «Ο ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΟΚΙΜΕΣ ΤΟΥ ΣΕΦΕΡΗ», ΠΟΛΙΣ

Σταύρος Θεοδωράκης - Δημήτρης Χαντζόπουλος

«Βάζω τα κείμενα, βάζεις τα σκίτσα;»

«Βάζω τα κείμενα, βάζεις τα σκίτσα;». Έτσι άρχισε η συνεργασία τους που γέννησε τούτο το βιβλίο: ένα διπλό κοινωνικό σχόλιο για την κρίση και γι' «Αυτό που ζούμε», όπως λέει και ο τίτλος. Παρεμβατικά, δηκτικά, ειρωνικά, τα άρθρα του Θεοδωράκη και τα σκίτσα του Χαντζόπουλου συνομιλούν επί ίσοις όροις και αντανάκλουν τη ζωντάνια της δημοσιογραφίας που σέβεται το λειτουργήμα της. Οι δυο τους κλείνουν το μάτι στον αναγνώστη και τον προκαλούν να προβληματιστεί: για ζητήματα επίκαιρα όπως οι κωφορούμενες μεταρρυθμίσεις στην Παιδεία αλλά και διαχρονικά όπως τα θέματα νοστοροπίας. Χαρακτηριστικό το παρακάτω κείμενάκι για τη διγλωσσία. «Είναι αξιοθαύμαστη η προσπάθεια των πολιτικών να εφευρίσκουν λέξεις ανάμεσα στο ναι και στο όχι. Όπως τα κορίτσια στους σχολικούς μας έρωτες. Δεν έλεγαν "δεν μου αρέσεις", "δεν σε θέλω". Έλεγαν κάτι που θα μπορούσε να εκληφθεί και ως ναι και ως όχι. "Δεν λειτούργη με αυτόν τον τρόπο". "Δεν είμαι έτοιμη". Έτσι δεν σε έκαναν εχθρό, σε άφηναν να ελπίζεις. Αλλά μόνον οι πολιτικοί και τα κορίτσια το κάνουν αυτό; Το ίδιο δεν κάνουν οι δημοσιογράφοι και οι συνδικαλιστές; Οι διανοούμενοι;».

ΣΤΑΥΡΟΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ - ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ, «ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΖΟΥΜΕ», ΠΟΤΑΜΟΣ

KYP

Η κρίση σε 125 σκίτσα

Θα είναι ένα ημερολόγιο που διαβάζεται και χρησιμοποιείται με τη σκέψη να γυρνάει στα περασμένα. Στο εξώφυλλο θα φιγουράρει το άγνωστο ακόμη 2012, αλλά οι εικόνες θα μοιάζουν «κολλημένες» στο 2011. Με φιγούρες που έχουν περάσει θέλοντας και μη στο συλλογικό ασυνείδητο, μαζί με αγανάκτηση, ενόχες και λιγοστή αισιοδοξία. Ο «κυρίαρχος λαός» που ξυπνάει ως «άνεργος Μήτσος». Ο Ιούδας που αναφωνεί «Μαζί τον σταυρώσαμε» απευθυνόμενος σε πολιτικούς, μισαδόρους και λαμόγια. Και ο Ιησούς που εν μέσω του Μυστικού Δείπνου προφητεύει: «Είς εξ υμών θα αγοράσει σπίτι στη Διονυσίου Αρεοπαγίτη με θέα την Ακρόπολη». Το κοφτερό λεπίδι του Κυρ

θίγει τα κακώς κείμενα της χρονιάς που πέρασε, της κρίσης που δεν λείπει να περάσει και μιας νοστοροπίας που η μοιγιά της δεν περνάει πλέον.

«KYP 2012 - ΔΕΝ ΕΛΠΙΖΩ ΤΙΠΟΤΑ... ΔΕΝ ΠΙΣΤΕΥΩ ΤΙΠΟΤΑ... ΕΙΜΑΙ ΕΛΛΗΝΑΣ!», ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ